

Vereniging van Bedrijven in Amsterdam-Noord

Contactpersoon: Patricia Wouda (belangenbehartiging)

belangenbehartiging@veban.nl

06 - 24 89 41 49

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Amsterdam, 26 juni 2020

Betreft: reactie VEBAN op de nota van beantwoording *Milieuzone Amsterdam 2020*

Geacht raadslid,

Geachte woordvoerder mobiliteit, lucht en water,

De Vereniging van Bedrijven in Amsterdam-Noord (VEBAN) heeft op 17 februari jl. haar zienswijze ingediend op het 'Ontwerpbesluit aanscherping en uitbreiding milieuzone 2020' bij het Amsterdamse college van burgemeester en wethouders. Op 17 juni jl. ontving zij de Nota van Beantwoording en daarmee het definitieve besluit van het college. De VEBAN is teleurgesteld dat een groot deel van haar vragen en opmerkingen onbevredigend beantwoord zijn, dan wel onbeantwoord zijn gebleven. Wij vragen daarom uw aandacht voor dit collegebesluit, dat overigens niet door de gemeenteraad bekrachtigd hoeft te worden. Des te belangrijker is het, dat dit definitieve besluit onder uw aandacht komt. Het college heeft 234 zienswijzen ontvangen, daaruit maken wij op dat het besluit grote impact heeft voor veel Amsterdammers.

In haar zienswijze onderschrijft de VEBAN dat ze natuurlijk de ambitie deelt voor schone lucht in de stad. Tegelijk vragen de bedrijven in Amsterdam-Noord het stadsbestuur oog te hebben voor de praktische uitvoerbaarheid van de plannen en daarbij rekening te houden met de bedrijfsvoering van ondernemers en de ontwikkelingen van het aanbod in de markt dat nodig is om aan uw doelstellingen te voldoen.

Dat vragen wij niet alleen vanuit onze rol als belangenbehartiger van bedrijven, maar ook in het kader van de haalbaarheid van deze ambitie voor Amsterdam.

Onderstaande punten brachten wij onder de aandacht. Ik geef steeds de zienswijze van VEBAN weer met daarbij de reactie van het college en in hoeverre dat een bevredigend antwoord is voor onze leden.

1. Noord krijgt voor het eerst een milieuzone: kies voor de gele norm

Zienswijze VEBAN: ten zuiden van het IJ geldt al langere tijd een milieuzone, die stap voor stap is ingevoerd. Amsterdam-Noord is steeds een uitzonderingsgebied geweest waar geen milieuzone gold. Door de invoering van de 'groene norm' introduceert het college in Amsterdam-Noord (binnen de ring) in één keer een strengere norm dan vanuit de harmonisatiedoelinden van het Rijk noodzakelijk is.

Het college zou er ook voor kunnen kiezen in Amsterdam-Noord (binnen de ring) voor personen- en bedrijfsauto's de 'gele norm' te hanteren, die de grens legt bij emissieklasse 3. Daarmee zouden ondernemers in Amsterdam-Noord meer tijd en ruimte krijgen om hun wagenpark op nieuw beleid aan te passen, zoals dat in andere delen van de stad ook is gebeurd.

Reactie college: het college is in zijn Nota van Beantwoording niet ingegaan op dit punt. Het college stelt dat de groene zone beter is voor de luchtkwaliteit.

Reactie VEBAN: het staat natuurlijk buiten kijf dat de groene norm milieuvriendelijker is. Daarmee gaat het college echter voorbij aan ons punt. De rest van de stad heeft stap voor stap kunnen wennen aan de milieuzone en heeft veel meer tijd gekregen te anticiperen. In Noord moet men binnen een jaar nadat het voorgenomen besluit is genomen, aangepast zijn. En binnen een paar maanden na het definitieve besluit. Wij vragen u alsnog de 'gele norm' te hanteren voor Amsterdam-Noord.

2. De sloopregeling geldt niet voor ondernemers en hun werknemers die buiten de gemeentegrens wonen

De sloopregeling geldt alleen voor bedrijven en inwoners van Amsterdam, maar niet voor ondernemers en werknemers die van buiten de stad komen. De alternatieven die het openbaar vervoer zou moeten bieden zijn, zeker op de bedrijventerreinen in Amsterdam-Noord, onvoldoende om in de behoefte te voorzien. Dit heeft zeer nadelige gevolgen voor de positie van deze werkgevers op de hedendaagse toch al krappe arbeidsmarkt. Bij de maakbedrijven in Amsterdam-Noord werken veel mensen die zich het Amsterdamse woningaanbod niet kunnen veroorloven. De bedrijven moeten hun medewerkers van buiten Amsterdam laten komen, maar zij kunnen geen gebruik maken van de sloopregeling.

Bovendien zorgt dit besluit voor een nadelige concurrentiepositie van bedrijven binnen de ring ten opzichte van bedrijven buiten de ring. VEBAN pleit er daarom voor de uitzonderingsgebieden te handhaven.

Reactie college: geen reactie van het college op dit punt.

Reactie VEBAN: als we in Amsterdam een diverse arbeidsmarkt willen behouden, waar naast dienstverlening en nieuwe economie ook ruimte is voor maakbedrijven – die veelal verbonden zijn aan de creatieve industrie – is het noodzakelijk om ook voor deze werkgevers en werknemers Amsterdam bereikbaar te houden. Laat mensen met een dienstverband in Amsterdam ook gebruik maken van de sloopregeling.

3. Eerdere afspraken (convenant uit 2007) worden nu zonder overleg ter zijde geschoven

In 2007 heeft een uitvoerig proces plaatsgevonden tussen de gemeente Amsterdam, verladersorganisatie EVO, Transport en Logistiek Nederland (TLN) en Ondernemersorganisatie Regio Amsterdam (ORAM) dat uitmondde in het *Convenant Milieuzone Goederenvervoer Amsterdam*. In dit convenant is een aantal uitzonderingsgebieden op de milieuzone aangewezen, waaronder Amsterdam-Noord. Deze afspraken worden nu eenzijdig terzijde geschoven. Het verdient op z'n minst overleg, als de gemeente eerder gemaakte afspraken wil herzien. VEBAN roept de gemeente daarom op zich aan eerder gemaakte afspraken te houden.

Reactie college: het college heeft ertoe besloten op basis van deze argumentatie in Noord één van de bedrijventerreinen buiten de milieuzone te laten vallen: Cornelis Douwes (westelijk deel van het havengebied aan de Noordelijke IJ-oever). De andere bedrijventerreinen in Noord wil het college wel binnen de milieuzone laten vallen, omdat dat gemengde woon-werkgebieden worden.

Rectie VEBAN: het punt blijft staan dat er eerdere afspraken terzijde worden geschoven, zonder overleg. Hoe kunnen burgers ervan uitgaan dat een convenant met de overheid waarde heeft? In het kader van een betrouwbare overheid roept VEBAN de gemeente op opnieuw met de gesprekspartners om tafel te gaan en recht te doen aan de juridische status van het convenant.

Daarnaast zou in elk geval voor de zittende bedrijven op de twee andere bedrijventerreinen (Buiksloterham en Hamerkwartier) een vorm van ontheffing moeten worden gegeven. Nieuwe bewoners weten dat ze in een gemengd gebied voor wonen en werken kiezen. Het is onvermijdelijk dat de omstandigheden hier anders zijn dan in een woonwijk als we – zoals toegezegd - ruimte willen blijven geven aan werk en industrie in deze gebieden. Geef daarom een ontheffing aan zittende bedrijven.

4. 2022 emissieklasse 6 voor vrachtauto's en autobussen

De gemeente is voornemens om al in 2022 de milieuzone op te schalen van emissieklasse 4 (groen) naar emissieklasse 6 (paars). Dat is een grote stap in hele korte tijd. Realiseert de gemeente zich dat ondernemers over *minder dan twee jaar* aan deze norm moeten voldoen, ook de ondernemers die er tot nu vanuit gingen dat ze in een uitzonderingsgebied actief zijn, zoals Amsterdam-Noord? Wagenparken gaan gemoeid met grote investeringen en meerjarenplanningen. Om u een voorbeeld te geven: een bij VEBAN aangesloten transportbedrijf (BQ Duiker B.V.) zal door de invoering van de paarse norm in 2022 13 voertuigen met emissieklasse 5 vroegtijdig moeten vervangen. Dat vergt volgens het bedrijf een investering van € 1.830.000. Investeringen van deze omvang vragen om langjarige planning. VEBAN pleit ervoor dat de gemeente in overleg met belanghebbenden een plan uitwerkt waarmee ze tegemoetkomt aan ondernemers die door de maatregelen onvoorziene investeringen en afschrijvingen moeten doen.

Reactie college: het college verwijst naar het ontheffingenbeleid.

Reactie VEBAN: bij de paragraaf over het ontheffingsbeleid stelt het college juist dat ontheffingen slechts beperkt verleend zullen worden. Uitgangspunt is dat ontheffingen alleen in uitzonderlijke gevallen gegeven worden. VEBAN vraagt de gemeente actief ondernemers in vergelijkbare situaties te benaderen en oplossingen aan te bieden.

Reactie college: naast het ontheffingenbeleid brengt het college op dit punt de sloopregeling met een maximaal subsidiebedrag van € 500,- onder de aandacht.

Reactie VEBAN: Wij vragen ons af of het college de situatie van ondernemers serieus neemt als wij het voorbeeld noemen van een bedrijf dat binnen anderhalf jaar plotseling ruim € 1,8 miljoen moet investeren en het college meent met de beschikbaarheid van € 500,- subsidie een serieus te nemen antwoord te geven. Het college slaat op dit punt de plank volledig mis.

5. 2025: ambitie Zero Emission

Nog grotere zorgen baart VEBAN de haalbaarheid van de *zero emission*-ambitie in 2025. Nu is het zo dat ondernemers doorgaans zeer ambitieus zijn. Daarbij is echter de haalbaarheid van ambities een belangrijke factor als er grote financiële investeringen mee gepaard gaan. De gemeente kan een ambitie uitspreken, maar de ondernemers moeten het doen. Onze zorgen zijn tweëerlei.

Onverantwoorde financiële gevolgen voor bedrijven

U vraagt op korte termijn grote investeringen, die zullen in veel gevallen ingrijpend zijn en kapitaalvernietiging tot gevolg hebben. Door het tempo van de opschaling van milieuzones (paarse norm in 2022, *zero emission* in 2025) versterkt u deze gevolgen nog eens aanzienlijk. Als we het voorbeeld van hierboven nemen, dan investeert het genoemde transportbedrijf tot 2022 € 1.830.000 die over slechts **drie** jaar - bij de invoering van een *zero emission*-norm - moet worden afgeschreven. Dat is geen verantwoorde bedrijfsvoering. Hoe gaat de gemeente om met ondernemers die recent grote investeringen hebben gedaan, of dat door invoering van strengere normen sneller moeten doen dan voorgenomen?

Onvoldoende aanbod in de markt aan alternatieve voertuigen

Uw plan vraagt niet alleen om investeringen, maar ook om een geschikt aanbod uit de markt. De ontwikkelingen voor zwaardere en complexere bedrijfsvoertuigen zijn nog niet zo ver, dat er op korte termijn alternatieven zijn die voldoen aan de normen die gemeente voornemens is te stellen. Heeft de gemeente uitgewerkt hoe ondernemers aan voorgestelde normen kunnen voldoen? En hoe gaat de gemeente om met maatwerk en uitzonderingen voor bedrijven die niet aan deze ambitie kunnen voldoen? VEBAN pleit ervoor hier in overleg een goed onderbouwd plan voor op te stellen, alvorens tot dit zeer ambitieuze tijdsplan en normering te besluiten.

Reactie college: het college stelt dat dit onderdeel nu geen onderdeel uitmaakt van de besluitvorming. En het kondigt aan dat wettelijke aanpassingen tijdig zullen worden aangekondigd zodat men zich op aangepaste regelgeving kan voorbereiden.

Reactie VEBAN: je zou bij eerste lezing kunnen denken dat hiermee een hoop kou uit de lucht is. Maar het tegendeel is waar: géén besluit maakt het *nóg* moeilijker - zo niet onmogelijk - voor ondernemers hun bedrijfsvoering aan te passen. Waar moeten ze nu op anticiperen? 2025 is al over goed vier jaar. Het gaat hier niet om kleine bedrijfsmatige zaken, maar om de inrichting van hele bedrijfswagenparken. Ook wagenparken die uit groot materieel bestaan. De planning daarvoor bestrijkt tien, vijftien, twintig jaar. Een betrouwbare overheid lanceert ideeën met daarbij een plan voor de uitvoering. Dat plan mist hier volledig. Dat dit punt geen onderdeel van het besluit is, maakt de onduidelijkheid en onzekerheid alleen maar groter.

6. Ruimhartig met uitzonderingen voor ondernemers

De wet stelt een aantal voertuigcategorieën vrij, zoals vrachtauto's die gebruikt worden voor speciale doeleinden en personen- en bedrijfsauto's, kampeerwagens, vrachtauto's en autobussen die 40 jaar en ouder zijn (oldtimers). VEBAN roept u op om ruimhartig te zijn met vrijstellingen voor ondernemers. Ook als een vracht- of bedrijfsauto strikt genomen niet binnen de acht geformuleerde categorieën valt, of als een bedrijfsauto nog geen 40 jaar oud is. Denk bijvoorbeeld aan foodstrucks of andere

bedrijfsauto's die om hun esthetische of nostalgische waarde gebruikt worden, maar strikt genomen geen oldtimer zijn. VEBAN roept u op een evenwichtig beleid te voeren dat zowel recht doet aan de luchtkwaliteit en ook de voor de stad broodnodige bedrijvigheid in stand houdt.

Reactie college: het college stelt dat de gemeente alleen in uitzonderlijk gevallen ontheffing wil verlenen.

Reactie VEBAN: VEBAN vraagt om maatwerk. Wij vragen het college oog te hebben voor belangen die nu onevenredig geschaad worden. Het is zorgelijk dat we geen gehoor vinden bij het college.

Samengevat

VEBAN maakt zich grote zorgen over de uitbreiding en aanscherping van de milieuzone in Amsterdam. De invoering gaat met grote stappen en in een hoog tempo. Dat heeft grote financiële gevolgen voor ondernemers en het is onzeker of de markt voldoende alternatieven biedt, zodat bedrijven in Amsterdam actief kunnen blijven. VEBAN pleit er daarom voor de uitzonderingsgebieden te handhaven, zoals eerder bij convenant overeengekomen en in overleg beleid op te stellen dat recht doet aan de grote investeringen die u ondernemers vraagt te doen. VEBAN is teleurgesteld in de reactie van het college en constateert dat belangen eenzijdig worden gewogen. Wij vragen om uw politieke aandacht voor dit ingrijpende besluit: hier ligt een belangrijke taak voor onze stedelijke volksvertegenwoordiging.

Wij kijken uit naar uw reactie. Neemt u gerust contact met ons op voor nadere toelichting op onze zienswijze. VEBAN is graag uw gesprekspartner.

Met een vriendelijke groet,

Rob Post
Voorzitter VEBAN